

Dystonie

Wat is dystonie?

Dystonie is een neurologische aandoening die zich kenmerkt door onwillekeurige spiersamentrekkingen. Deze samentrekkingen kunnen leiden tot abnormale houdingen, bewegingen en pijn.

Welke klachten geeft dystonie?

De klachten van dystonie kunnen variëren van persoon tot persoon.

De meest voorkomende klachten zijn:

- Spierkrampen
- Onwillekeurige bewegingen
- Pijn
- Moeheid
- Beperkingen in het dagelijks leven

Welke soorten dystonie bestaan er?

Er zijn verschillende soorten dystonie, elk met een eigen oorzaak en symptomen. De indeling is vooral gericht op *waar* in het lichaam de dystonie-klachten aanwezig zijn.

Gegeneraliseerde dystonie

Dit is de meest ernstige vorm van dystonie. De spierkrampen en onwillekeurige bewegingen zijn verspreid over het hele lichaam.

Cervicale dystonie

Dit is een vorm van dystonie die de nekspieren aantast. De nek kan in een abnormale positie komen te staan, waardoor het hoofd naar één kant draait.

Blefarospasmen

Dit is een vorm van dystonie die de oogspieren aantast. Dit kan leiden tot problemen met het focussen van de ogen, dubbelzien of scheelzien.

Focale dystonie van de ledematen

bij deze vorm heeft iemand last in één ledemaat. Soms treden de klachten alleen op bij een bepaalde handeling, zoals schrijven.

Taakgebonden dystonie en muzikale dystonie

Deze vorm van dystonie wordt veroorzaakt door het heel vaak uitvoeren van dezelfde bewegingen. Dit kan bijvoorbeeld zijn het intensief bespelen van een instrument, herhaaldelijke bewegingen tijdens het sporten, of andere activiteiten waarbij je vaak hetzelfde doet met je armen of benen. De klachten treden dan meestal alleen op tijdens het uitvoeren van deze herhaaldelijke beweging. Dit kan bijvoorbeeld pianospelen, schaatsen of breien moeilijker maken doordat de spieren te veel aanspannen.

Spraakdystonie

Dit is een vorm van dystonie die de spieren in de mond en keel aantast. Dit kan leiden tot problemen met praten, slikken en ademhalen.

Wat zijn de oorzaken van dystonie?

De precieze oorzaak van dystonie is niet bekend. Er zijn verschillende factoren die een rol kunnen spelen, zoals:

- Genetische factoren: In sommige gevallen is dystonie erfelijk. De meeste vormen van dystonie zijn *niet erfelijk*.
- Schade aan de hersenen: Dystonie kan worden veroorzaakt door schade aan de basale kernen in de hersenen, een gebied dat betrokken is bij bewegingscontrole.
- Medicijnen: Sommige medicijnen, psychiatrische medicijnen, kunnen bij langdurig gebruik dystonie veroorzaken.

Hoe wordt dystonie behandeld?

Er is geen genezing voor dystonie, maar er zijn wel behandelingen die de symptomen kunnen verminderen en de kwaliteit van leven kunnen verbeteren. De behandeling is gericht op het verminderen van de onwillekeurige spiersamentrekkingen en het voorkomen van complicaties.

Er zijn verschillende medicijnen die de symptomen van dystonie kunnen verminderen.

De meest voorkomende medicijnen zijn:

- Benzodiazepines: Deze medicijnen kunnen helpen om de spierspanning te verminderen.
- Trihexyfenidyl: dit medicijn kan de spierspanning verlagen en trilling van de ledematen verminderen
- Botuline-toxine injecties: Botuline-toxine (bij velen beter bekend als “Botox”) is een stofje dat met een injectie in de spieren wordt gespoten om de spierspanning kan verminderen. Botulinetoxine injecties kunnen worden gebruikt om de onwillekeurige spiersamentrekkingen te verminderen. Het stofje werkt na ongeveer 2-3 maanden weer uit, daarna moeten injecties herhaald worden.

Een andere behandeling van dystonie is DBS. Diepe hersenstimulatie (DBS) is een chirurgische procedure waarbij elektroden in de hersenen worden geplaatst die elektrische impulsen afgeven om de symptomen van dystonie te verminderen. **Zie ook onze aparte folder over DBS bij dystonie**

Daarnaast kan als behandeling ook fysiotherapie worden ingezet. Fysiotherapie kan helpen om de spieren te versterken en de flexibiliteit te verbeteren.

Waar vindt u meer informatie over dystonie?

[Website dystonie vereniging](#)

[Website dystonia medical research foundation](#)